

durch Vermittlung des Bischofs Conrad Franciscus de Rot erhalten habe. In dem Brief an den Bischof von Konstanz sagt er von Berthold, dem Fortsetzer Hermanns: 'et Bertholdus ex Presbyterorum ac Cathedralium canonicorum numero, quos tu Episcopus regis. Dabam Rhenaugiae Id. Ian. 1776'.

Die ersten drei Ausgaben (Sichard, Pistorius, Urstisius) behandelt er unter dem Gesichtspunkt des Verhältnisses der Chronik Hermanns zu dem Excerpt, wie es bei Sichard vorliegt. Darüber sagt er u. A.: 'a quo tempore (sc. ab aetate Christi) licet primis verbis Sichardi impressum cum Manuscripto Augiensi convenire videatur, mox tamen magnopere discordat, nam et interpolata in Sichardo comparent, anni alii factis assignantur, et ubi uberius incipit esse Hermannus ipse, ibi plurima omittuntur a Sichardo, ut vix exiguum partem narratorum continere videantur, quoadusque ad annum 1040 denuo conspirent'.

Ueber die Urstisiana: 'Hermannus quem hactenus excussum vidimus, ex antiquo exemplari coenobii Sangallensis in Helvetia transscriptus esse dicitur, qua forte coniectura Contractus Sangallensis Monachus habitus est: At veror, ne vulgaris illa opinio, qua editiones illae Sangallensi Manuscripto adscribebantur, fundamento careat, cuius vestigium nullum superest, nisi in Sichardi praefatione, ex qua tamen potius inverso ordine dicendum erat: opinionem apud vulgus invaluisse, impressa ex codice S. Galli desumpta fuisse, quod Sichardus, qui primam curavit, Hermannum in Divi Galli Asceterio scripsisse dixerit. Cum igitur Urstisius codicem alterum praeclarum, vulgo Vilinganum nuncupatum¹, ex bibliotheca S. Georgii² Hercinae Sylvae, quod modo Vilingae subsistit, nactus fuisset, in quo praeter alia eximia antiquitatis monumenta Hermannii chronicon continebatur, multumque copiosius esset emendatiusque iam impressis, illud quoque publici iuris facere atque cum priori in duabus columnis e regione exhibere constituit. Vidimus illum codicem, qui aetatem saeculi XII non excedebat, in Principali Monasterio S. Blasii, antequam una cum aedificio anno 1768 in flammis abiret. Verum licet melior uberiusque sit Urstisiana editio, iisdem tamen vitiis fere laborat, quibus Pistoriana; nam et ipsa incipit a condito orbe, manca ut plurimum est, ut nec ad medietatem contentorum in Augiensi Manuscripto accedat, nec caret annorum transpositionibus additionibusque aliunde petitis'.

1) Bekanntlich eine Handschrift der Chronik Bernolds; s. MG. SS. V, 390. 2) St. Georgen.